

תולדות עם ישראל

לעולים חדשים

בבתי ספר דתיים

(יחידה י')

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון — בפרק זה שלושה נושאים:

I: תקופת בית שני

II: הקהילה היהודית בימי הביניים

III: החסידות

בנושא שלמדת ענה על שתי שאלות — (16×2) — 32 נקודות

פרק שני — ענה על שלוש שאלות — (16×3) — 48 נקודות

פרק שלישי — כתוב על ארבעה מושגים/שמות — (5×4) — 20 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) כתוב על כריכת המחברת את הנושא שלמדת.

(2) בתשובתך הבא עובדות, אל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

פרק ראשון (32 נקודות)

בפרק זה שלושה נושאים:

נושא I: תקופת בית שני

נושא II: הקהילה היהודית בימי הביניים

נושא III: החסידות

ענה על שאלות רק בנושא שלמדת, לפי ההוראות שבו.

נושא I: תקופת בית שני

אם למדת נושא זה, ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה – 16 נקודות).

1. הצג שתי סיבות שהובילו למתיחות בין יהודים לנכרים בערים המעורבות לפני המרד הגדול.
2. מדוע תמכו הקנאים במרד? הצג סיבה דתית אחת וסיבה חברתית אחת.
3. מהי "ברכת המינים", ומדוע חיברו אותה בתקופה שלאחר החורבן?
4. הצג סיבה אחת למרד בר־כוכבא, וסיבה אחת להצלחה של המורדים בשלב הראשון של המרד.

נושא II: הקהילה היהודית בימי הביניים

אם למדת נושא זה, ענה על שתיים מהשאלות 5-8 (לכל שאלה – 16 נקודות).

5. כיצד הסבירו הנוצרים את קיום היהודים בארצותיהם?
מה היה המעמד המשפטי של היהודים בארצות אלו?
6. הסבר מדוע בימי הביניים קיומה של הקהילה היהודית היה תלוי במלכות.
מי היה איש הקשר בין הקהילה היהודית למלכות?
7. הצג שתי דעות שונות של פוסקים בנוגע להכרעה על פי רוב.
8. הסבר מדוע הקהילה ראתה עצמה אחראית לחינוך.
הבא שתי דוגמאות המבטאות אחריות זו.

נושא III: החסידות

אם למדת נושא זה, ענה על שתיים מהשאלות 9-12 (לכל שאלה – 16 נקודות).

9. הסבר את רעיון "מלוא כל הארץ כבודו" בחסידות. הסבר כיצד הוא קשור לשמחה.
10. בחסידות הצדיק נתפס כ"צינור". הסבר רעיון זה.
11. הסבר את ההבדל בין גאולת הפרט לגאולת הכלל, על פי החסידות.
12. הסבר שתי טענות של מתנגדים כלפי החסידות.

פרק שני (48 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 13-18 (לכל שאלה – 16 נקודות).

13. הצג אירוע אנטישמי אחד במזרח אירופה בסוף המאה ה־19 או בתחילת המאה ה־20. ציין מאפיין אחד באירוע זה שהיה מיוחד לאנטישמיות במזרח אירופה.
14. הסבר שני שינויים בחיי היהודים שנגרמו בגלל האמנסיפציה.
15. הסבר מהי "בעיית היהודים" על פי פינסקר, ומהו הפתרון שהוא הציע.
16. איך הסביר הרב ריינס את תמיכתו בתנועה הציונית? בעקבות מה הוקמה "המזרחי" כתנועה נפרדת בתוך התנועה הציונית?
17. ציין סיבה אחת לעליית יהודי תימן בעלייה הראשונה, והצג קושי אחד שלהם בקליטה בארץ.
18. הצג נושא אחד שבו היה ויכוח בין הפועלים שעלו בעלייה השנייה לבין אנשי היישוב בארץ. הסבר את עמדת אנשי העלייה השנייה בנושא זה.

(שים לב: פרק שלישי בעמוד הבא.)

פרק שלישי (20 נקודות)

כתוב בקצרה על ארבעה מהמושגים והשמות 19-25 (לכל מושג / שם – 5 נקודות).

19.	חכם באשי	23.	נ"ל"י
20.	קפיטולציות	24.	הסכם סייקס-פיקו
21.	פתח תקווה	25.	הצהרת בלפור
22.	"הגדודים העבריים"		

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך